

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Initia doctrinae physicae

Melanchthon, Philipp

Francoforti, 1550

VD16 M 3471

Tertium argumentum

urn:nbn:de:bsz:31-106565

Plura sunt corpora simpliciora his, quæ sic moueantur, Sunt igitur quatuor Elementa. Ignis, Aer, Aqua & Terra.

Secundum argumentum.

In corporibus mixtis sunt diuersæ Qualitates. Quatuor autem sunt primæ qualitates, & harum & uisus quatuor, ac necesse est quamlibet & uisus in alio corpore esse. Erunt igitur quatuor prima corpora. Calor enim & frigus iungi non possunt. Nec humiditas & siccitas, sed caliditas & siccitas iunguntur, ut in Igne. Item, caliditas & humiditas, ut in aëre. Deinde frigiditas & humiditas, ut in Aqua. Postremo frigiditas & siccitas, ut in terra. Nec possunt plures esse tales & uisus. Et experientia ostendit, congruere has copulationes cum his quatuor corporibus. Tot sunt igitur prima & simplicia corpora, nec plura, nec pauciora.

Tertium argumentum.

Non possunt monstrari corpora simpliciora his quatuor, et in signibus locis in natura distincta ad animantium utilitatem, et quorum partes manifestè deprehendantur in mixtis. Terra gignit & sustentat, proxima est aqua quæ plurimū alimenti suppeditat. Deinde aer, qui etiam alit et fouet nascientia. Locus recessit ignis, quia moderatus calor uim gignendi, et efficacia terre et mixtis suppeditat. Sunt igitur hæc quatuor sub cælo prima corpora & simplicissima.

LIBER III.

Et deprehendi hæc in mixtis manifestum est.

Quartum argumentum.

In animantibus sunt diuersæ partes, quæ ad singulorum Elementorum naturas congruunt. Necessè est igitur animantia ex Elementis mixta esse. Antecedens manifestum est. In homine sunt ossa & caro, quæ congruunt cum terra, Humiditates congruunt cum aqua, Spiritus cum aëre & igni.

Ad eundem modum congruunt cum Elementis, non solum nutrimenta, sed etiam Remedia. In calefaciendis corporibus utimur rebus, quarum ignea est natura, In frige faciendo & humectando, sumimus res aqueas, ut in Febri datur aqua hordei, dantur pruna. Cum humectamus & calefacimus, adhibemus res aëreas, ut uinum, oleum. Cum refrigeramus ac desiccamus, utimur rebus, quæ terræ naturam referunt, ut Aceto, Acacia, Bolo Armeno.

Imò & quatuor humores in corpore ita distributi sunt, ut congruant ad quatuor Elementa. In massa sanguinea bulliens spuma, quæ est feruentissima, rubra bilis, est naturæ igneæ. Atra bilis, quæ est imo & densior, similis fecibus, propior est naturæ terrestri. Dulcior sanguis in medio similis dulci uino, aëreæ naturæ est. Phlegma, ut uocant, aquosum est.

Cum autem ex iisdem rebus oriatur natura animantium, quibus alitur, & his humoribus corpora alantur, consentaneum est tot esse Elementa, priora & simplicia corpora.

Sunt

Rubra bilis.
Atra bilis.
Sanguis.
Phlegma.